

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Wieś staje się przestrzenią transformacji

Wieś wychodzi z ram wyłącznie funkcji rolniczych i staje się przestrzenią transformacji - tej ekologicznej, zielonej, cyfrowej czy technologicznej - powiedziała w Studiu PAP dr hab. Monika Stanny, prof. Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN.

Polska wieś jest bardzo zróżnicowana - m.in. inaczej wyglądają obszary wiejskie zlokalizowane bliżej miast, inaczej te dalej od ośrodków miejskich, a bliżej granic wojewódzkich. - Drugi porządek to jednak ciągle wyższy poziom rozwoju na zachodzie Polski i niższy relatywnie poziom rozwoju na wschodzie - powiedziała dr hab. Monika Stanny, która wraz z zespołem z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk od lat prowadzi monitoring rozwoju obszarów wiejskich (badanie jest finansowane przez Fundację Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej). Dyrektorka IRWiR PAN podkreśliła, że to jedyne tego typu badanie w Polsce, w ramach którego naukowcy cyklicznie obserwują, jak zmienia się polska wieś pod kątem społecznym i gospodarczym.

Jak jednak dodała Stanny, to tylko dwie osie uporządkowania omawianej przestrzeni rozwoju polskiej wsi. - Ale generalnie wciąż mamy różne typy rozwoju społeczno-gospodarczego. I to dobrze - podkreśliła. Jako przykłady podała wielofunkcyjną wieś wielkopolską, wieś podlaską, gdzie dominuje funkcja rolnicza, wieś popegeerowską czy rozdrobnioną agrarnie wieś małopolską czy podkarpacką.

Ekspertka podkreśliła też, że pomimo nieuniknionego procesu dezagrarnizacji (czyli odchodzenia od funkcji rolniczych), „rolnictwo nigdy nie będzie traciło na znaczeniu”, ponieważ stanowi ono sektor bezpieczeństwa żywnościowego. - To zawsze będzie najważniejsza - i też historycznie najstarsza - funkcja obszarów wiejskich. Przecież gdzie ma być produkowana żywność, jak nie na obszarach wiejskich - powiedziała.

Przypomniała, że choć określenie „dezagrarnizacja” brzmi nieco „dramatycznie”, to proces ten zachodzi od dawna - od momentu, gdy ludzie mieszkający na wsi zaczęli wytwarzać tyle produktów żywnościowych, że oprócz zaspokojenia potrzeb swoich czy panów, dla których pracowali, wystarczyło jeszcze na sprzedaż. - Wtedy okazało się, że skoro produkujemy więcej, to znaczy, że tych rąk do pracy być może jest za dużo - dodała.

Jak wspomniała Stanny - jeszcze sto lat temu wieś polska wieś była wsią rolniczą. Nawet po zakończeniu II wojny światowej 70 proc. ludności mieszkańców wsi wciąż zajmowało się rolnictwem.

Zmienił to dopiero proces industrializacji, czyli uprzemysłowienia, a później też urbanizacji. Spowodowało to, że ludność zaczęła odpływać z rolnictwa, i tym samym - ze wsi. - Czyli o procesie dezagrarnizacji mówimy w kategoriach kurczenia się znaczenia rolnictwa jako miejsca pracy - powiedziała badaczka.

Jak dodała, proces dezagrarnizacji może się odbywać dwusieczkowo: ludność, która odchodzi z rolnictwa albo migruje do miast i tam poszukuje pracy - albo zostaje na wsi i tutaj musi znaleźć pracę poza rolnictwem. Stąd też w obszarach wiejskich wzrasta potrzeba życia w otoczeniu wielofunkcyjnym.

Ekspertka podkreśliła również, że dezagrarnizacja jest procesem ewolucyjnym, na który wpływ ma również m.in. postęp technologiczny czy postęp cyfryzacji, ponieważ „tak jak w mieście wypierane są pewne zawody, taki pewna aktywność w rolnictwie jest zastępowana przez technikę”. W jej ocenie jest to wyzwanie szczególnie dla małych rolników, których jest w Polsce najwięcej.

Pytana o trendy w dalszym rozwoju wsi, Monika Stanny wskazała m.in. na to, że wieś staje się przestrzenią transformacji ekologicznej, zielonej transformacji (związanej z odnawialnymi źródłami energii) czy tej niebieskiej (związanej z zatrzymaniem wody m.in. retencją). Coraz większe znaczenie ma też turystyka.

Dlatego też - w ocenie badaczki - zwłaszcza w dobie dzisiejszych wyzwań klimatycznych, demograficznych i technologicznych, wieś będzie zyskiwała jako miejsce zamieszkania: pod względem klimatycznym (bo tam znajdują się zasoby przyrody i przestrzeń dla zielonej i niebieskiej

transformacji), demograficznym (bo stanowi naturalne zaplecze jakości życia i dobrostanu) oraz technologicznym (bo rozwój infrastruktury cyfrowej i pracy zdalnej otworzy ją na nowe funkcje i mieszkańców).

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/32632.html>

15-06-2026

Stu najzdolniejszych naukowców dostanie ponad 3 mln zł

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej (FNP) ogłosiła listę .

15-06-2026

Trwa nabór na studia dla popularyzatorów nauki

Do 21 sierpnia trwa nabór na studia podyplomowe "Komunikacja naukowa i popularyzacja nauki".

15-06-2026

Znamy najlepszych młodych popularyzatorów

nauki

W polskim finale konkursu FameLab.

15-06-2026

Aż połowę studentów cechuje negatywna emocjonalność

Oraz wycofanie z relacji społecznych.

15-06-2026

Kofeina wpływa na jakość nocnego wypoczynku

Może skracać sen lub utrudniać zasypianie.

15-06-2026

Myślenie spiskowe towarzyszy człowiekowi od wieków

Wskazał w rozmowie z PAP psycholog dr Michał Kosakowski z UAM.

15-06-2026

[Nieufność wobec szczepień ma źródła psychologiczne](#)

Szczepienia są jednym z najskuteczniejszych narzędzi ochrony zdrowia publicznego.

15-06-2026

[Prof. Agnieszka Chacińska z Nagrodą Polskiej Akademii Nauk](#)

Biołożka molekularna i dyrektorka Międzynarodowego Instytutu PAN

Informacje dnia: [Stu najzdolniejszych naukowców dostanie ponad 3 mln zł](#) [Trwa nabór na studia dla popularyzatorów nauki](#) [Znamy najlepszych młodych popularyzatorów nauki](#) [Aż połowę studentów cechuje negatywna emocjonalność](#) [Kofeina wpływa na jakość nocnego wypoczynku](#) [Myślenie spiskowe towarzyszy człowiekowi od wieków](#) [Stu najzdolniejszych naukowców dostanie ponad 3 mln zł](#) [Trwa nabór na studia dla popularyzatorów nauki](#) [Znamy najlepszych młodych popularyzatorów nauki](#) [Aż połowę studentów cechuje negatywna emocjonalność](#) [Kofeina wpływa na jakość nocnego wypoczynku](#) [Myślenie spiskowe towarzyszy człowiekowi od wieków](#) [Stu najzdolniejszych naukowców dostanie ponad 3 mln zł](#) [Trwa nabór na studia dla popularyzatorów nauki](#) [Znamy najlepszych młodych popularyzatorów nauki](#) [Aż połowę studentów cechuje negatywna emocjonalność](#) [Kofeina wpływa na jakość nocnego wypoczynku](#) [Myślenie spiskowe towarzyszy człowiekowi od wieków](#)

Partnerzy